

خدمات الڪٽرونيڪ

مدرس: مسعود معاوني

سال ۴۰۳-۱۴۰۴

سرفصل‌های درس خدمات الکترونیک

- فصل اول: مفاهیم پایه رایانه
- فصل دوم: سخت‌افزار رایانه شخصی
- فصل سوم: نرم‌افزار
- فصل چهارم: شبکه‌های رایانه‌ای
- فصل پنجم: شبکه جهانی اینترنت
- فصل ششم: پست الکترونیکی
- فصل هفتم: خدمات الکترونیکی
- فصل هشتم: دولت الکترونیک / شهر الکترونیک
- فصل نهم: بانکداری الکترونیک / تجارت الکترونیک
- فصل دهم: آموزش الکترونیک / هوش مصنوعی

فصل هشتم: دولت الکترونیک / شهر الکترونیک

• مفهوم دولت الکترونیک:

- دولت الکترونیک به ابزارها و روش‌هایی گفته می‌شود که توسط آن‌ها، مردم، بنگاه‌های اقتصادی، موسسات و کارکنان به خدمات دولتی در بخش‌های مختلف به‌سادگی دسترسی پیدا می‌کنند.
- دولت الکترونیکی به خودکارسازی فعالیت‌ها و خدمات قابل ارائه به مردم براساس استراتژی‌های مدون و شیوه‌های نوین سازمان‌دهی و ارائه اطلاعات در فضای مجازی اطلاق می‌شود.
- به ارائه خدمات دولتی به افراد یک جامعه و سازمان‌ها به‌صورت شبانه‌روزی با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات، دولت الکترونیکی گفته می‌شود.
- دولت الکترونیکی به شیوه‌های نوین استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات گفته می‌شود که برای افراد جامعه امکان دسترسی به خدماتی مانند پرداخت اینترنتی، مشاوره از راه دور، نظرسنجی آنلاین، خدمات کاریابی الکترونیکی، خدمات پلیس الکترونیکی، رای‌گیری الکترونیکی و... را فراهم می‌کند.

اهداف دولت الکترونیکی

- برخی از اهداف دولت الکترونیکی
 - ایجاد محیط کسب و کاری بهتر
 - ارائه خدمات یکپارچه و مطمئن تر
 - کاهش هزینه های ارائه خدمات
 - کوچک سازی دولت
 - شفاف سازی مقرارت و قوانین حاکم
 - جلب مشارکت مردم
 - تسهیل ارتباط بین سازمان ها
- تاکید بر جامعه مبتنی بر دانش
- افزایش سیستم های نظارتی و کنترل
- امکان تصمیم گیری سریع و مناسب
- افزایش کارآفرینی و بهره وری از منابع
- رفع تبعیض و افزایش عدالت اجتماعی
- کاهش سیستم های نامه نگاری اداری
- کاهش فساد اداری

خدمات و ارتباطات موجود در دولت

- تور الکترونیکی
- رای گیری الکترونیکی
- بیمه الکترونیکی
- مالیات الکترونیکی
- جنگ الکترونیکی
- قوانین الکترونیکی
- شهر الکترونیکی
- دادگاه الکترونیکی
- فرم های الکترونیکی
- بهداشت الکترونیکی
- نمایشگاه الکترونیکی
- گذرنامه الکترونیکی
- پلیس الکترونیکی

مراحل پیاده‌سازی دولت الکترونیکی

- مرحله اول: جمع‌آوری اطلاعات از فرایندها
- مرحله دوم: طراحی فرایندهای آنلاین
- مرحله سوم: ایجاد یکپارچگی و جلوگیری از ناسازگاری داده‌ها
- مرحله چهارم: پیاده‌سازی دولت الکترونیک و ایجاد تعامل با مخاطبان
- مرحله پنجم: ارتقا یا توسعه براساس شخصی‌سازی در هر جامعه

پژوهش کلاسی

- درباره خدمات دولت الکترونیکی در کشور تحقیق کنید و نمونه‌های عملی را ارائه دهید

شهر الکترونیکی

- شهر الکترونیکی عبارت است از دسترسی الکترونیکی شهروندان به خدمات سازمان‌ها و نهادهای شهری به صورت تمام وقت به شیوه‌ای قابل اطمینان (امن و محرمانه)
- شهر الکترونیکی شهری است که در آن از ابزارها و فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطاتی برای افزایش کارایی و اثربخشی خدمات به شهروندان، بنگاه‌های اقتصادی، موسسات و کارمندان در حوزه دولتی و غیردولتی استفاده می‌شود.

شهرداری الکترونیکی

- شهرداری الکترونیکی به نهاد یا سازمانی اطلاق می‌شود که با بهره‌گیری از فناوری اطلاعات، خدمات خود را در حوزه وظایف و مسئولیت‌های شهرداری به‌صورت کارآمد، سریع، قابل دسترس، امن و محرمانه به شهروندان خود ارائه می‌کند.
- شهرداری الکترونیکی در عصر اطلاعات یک سازمان مجازی است که همه خدمات و سرویس‌های تعریف شده شهرداری‌ها را به شهروندان را در ستر الکترونیکی ارائه می‌کند.

تعریف شهروند الکترونیکی

- تعریف شهروند الکترونیکی با مفهوم زندگی الکترونیکی ارتباط نزدیکی دارد:
- شهروند الکترونیکی به فردی گفته می‌شود که با فناوری اطلاعات و به‌طور کلی فضای مجازی آشنایی داشته باشد و بتواند از خدمات الکترونیکی به درستی استفاده کند.
- شهروند الکترونیکی فردی است که توانایی استفاده از خدمات آنلاین ارائه شده توسط دولت یا شهر الکترونیکی را در حد مطلوب داشته باشد.
- شهروند الکترونیکی، فردی است که توانایی انجام وظایف و خواسته‌های روزمره خود را با کمک ابزارهای الکترونیکی داشته باشد.

خدمات شهرهای الکترونیکی جهان

- ایجاد فرصت‌های شغلی متنوع و جدید
- خدمات اجتماعی و ایجاد سازمان‌های مردم نهاد (NGO)
- خدمات درآمدی (مالیات شهروندی)
- خدمات حمل و نقل و رانندگی
- خدمات اقامتی
- امور گردشگری و توریستی
- انجام انتخابات الکترونیک از طریق شهرداری‌ها
- ایجاد کسب‌وکارهای کوچک و زود بازده شهری
- ارائه اطلاعات زیست محیطی
- خدمات درجه بندی و ارزیابی
- خدمات تفریحی و علمی
- ارائه اطلاعات و مناقصات آنلاین
- ارائه مراکز خرید
- ارائه خدمات بهداشتی
- اطلاعات پروازی
- اطلاعات ملکی

مزایای استقرار شهرهای الکترونیکی

- ارائه خدمات اینترنتی باکیفیت و سرعت بالا
- بهبود کیفیت زندگی شهروندان
- ایجاد امکانات آموزشی و ارتقا سطح فرهنگ عمومی
- برقرار ارتباط بهتر بین سازمان‌ها و نهادهای مختلف شهری
- ارائه خدمات تک مرحله‌ای و عدم نیاز به مراجعه‌های متعدد
- ارائه خدمات همیشگی
- افزایش رقابت در حوزه مدیریت شهری
- کاهش ترافیک شهر و آلودگی هوا
- کاهش کاغذبازی و فساد اداری
- افزایش سطح آگاهی شهروندان
- افزایش نظم و انضباط اجتماعی
- تحقق مدیریت واحد شهری
- صرفه جویی در وقت و انرژی
- هدایت سرمایه‌گذاری‌ها به سمت رفع نیازهای شهروندان
- توسعه کسب و کار الکترونیکی
- ایجاد فرصت‌های شغلی
- امکان جهانی شدن

موانع و چالش‌های پیش روی شهرهای الکترونیکی

- کمبود زیرساخت‌های لازم
- کمبود سرمایه‌گذاری برای انجام پروژه‌های شهرافزایش سطح توقع و انتظارات شهروندان الکترونیکی
- وابستگی امور شهری به فناوری‌های الکترونیکی
- کمبود نرم‌افزارهای مناسب
- مشکل شکاف دیجیتالی در مناطق مختلف شهری
- مخالفت در مقابل تغییر
- چالش‌های مربوط به امنیت و حریم خصوصی

سیستم‌های حمل و نقل هوشمند

- یکی از معیارهای شهر الکترونیک، حمل و نقل هوشمند است. افزایش ترافیک در شهرها، اتلاف انرژی و زمان افراد و مشکلات زیست محیطی نیاز به شهر هوشمند را افزایش داده است. در سیستم حمل و نقل هوشمند تلاش می‌شود تا با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات، فرایندهای حمل و نقل تسریع شود.
- مزایای سیستم‌های حمل و نقل هوشمند شهری
 - کاهش آلودگی زیست محیطی
 - افزایش ایمنی
 - کاهش بار ترافیک
 - افزایش رضایت مسافران و رانندگان
 - کاهش هزینه‌ها